

8 septembrie – 14 septembrie

Arestarea în Ierusalim

Textul de memorat: „În noaptea următoare, Domnul S-a arătat lui Pavel și i-a zis: «Îndrăznește, Pavele; căci, după cum ai mărturisit despre Mine în Ierusalim, tot așa trebuie să mărturisești și în Roma.»” (Faptele apostolilor 23:11)

La scurt timp după prima călătorie misionară a lui Pavel, a devenit evident faptul că exista în biserică un dezacord fundamental cu privire la modul de primire a străinilor (Faptele 15:1-5). Conștient probabil că disensiunile aveau să se întetească, Pavel a făcut un plan de susținere a unității bisericii. A decis ca, pe baza faptului că, în cadrul adunării, i se ceruse să aibă grijă de săraci (Galateni 2:10), să le ceară bisericilor străinilor să le ofere ajutor financiar fraților din Iudeea, „ajutoare pentru sfinți” (1 Corinteni 16:1), în speranța de a crea o relație între ei.

Așa se explică probabil hotărârea lui de a merge la Ierusalim, la sfârșitul celei de-a treia călătorii misionare, ignorând riscurile. Îl mâna pe de o parte dragostea autentică pentru confracții lui iudei (Romani 9:1-5), iar pe de altă parte dorința de a vedea biserica unită (Galateni 3:28; 5:6). Dacă și evreii, și cei din alte popoare erau mântuiți prin credință și nu prin faptele Legii (Romani 3:28-30), atunci orice înstrăinare apărută din cauza cerințelor legii ceremoniale nega ideea fundamentală că Evanghelia este pentru toți (Efeseni 2:11-22).

Duminică, 9 septembrie – Întâlnirea cu conducătorii de la Ierusalim

La sosirea în Ierusalim, Pavel a fost primit cu bucurie de credincioșii apropiați lui Mnason, un ucenic la care urma să fie găzduit (Faptele 21:16,17).

Apoi, vedem că Iacov și prezbiterii din Ierusalim și-au exprimat îngrijorarea legată de reputația lui printre credincioșii iudei locali, plini de zel pentru legea mozaică. Ajunsesse la ei vestea că el îi învăța pe convertiții iudei din diaspora „să se lepede de Moise” și că îi îndemna „să nu-și taie copiii împrejur și să nu trăiască potrivit cu obiceiurile” (vers. 21:18-22).

Lucrurile acestea nu erau adevărate, desigur. Ce îi învăța el de fapt era că, în ce privește mântuirea, nu avea nicio importanță dacă erai circumcis sau necircumcis, întrucât și evreii, și cei din alte popoare erau mântuiți prin credința în Isus (Romani 2:28,29; Galateni 5:6; Coloseni 3:11). Aceasta nu însemna că îi încuraja pe iudei să nesocotească cerințele Torei. Ascultarea nu este sinonimă cu legalismul, cum lasă să se înțeleagă unii.

1. Ce l-au sfătuit conducătorii pe Pavel să facă pentru a demonstra că era iudeu credincios? Faptele 21:23-26

Pavel a fost sfătuit să facă ceva tipic iudaic, demonstrând astfel falsitatea zvonurilor despre el: să susțină cu bani patru credincioși iudei ca să facă jurământul nazireatului, un act special de consacrare față de Dumnezeu.

Din nefericire, Pavel a acceptat sfatul. Nici eroii, inclusiv cei din Biblie, nu sunt desăvârșiți, după cum arată viața lui Avraam, a lui Moise, a lui Petru și a altora. S-ar putea aduce argumentul că Pavel ar fi urmat aici principiul său de a fi iudeu cu iudeii (1 Corinteni 9:19-23) sau că el însuși făcuse anterior un fel de jurământ (Faptele 18:18). În cazul acesta a fost totuși vorba despre un compromis, fiindcă a lăsat să se înțeleagă că ar fi aprobat motivațiile legaliste din spatele recomandării. Prin atitudinea aceasta, el a transmis exact ideea pe care încercase să o combată ferm: aceea că ar fi existat două Evanghelii, una pentru neamuri, a mântuirii prin credință, și alta pentru evrei, a mântuirii prin fapte. „El (Pavel) nu era

Cum să ne ferim de această greșeală în încercările noastre de a fi convingători?

Luni, 10 septembrie – Tulburare în templu

Pavel a acceptat propunerea conducătorilor bisericii de a-i susține pe cei patru iudei. Aceasta însemna că trebuia să se supună curățirii rituale de șapte zile pentru a putea asista la încheierea jurământului acestora (Numeri 19:11-13). Pe de altă parte, tradiția iudaică menționa că acela care venea din ținuturile păgâne era necurat și că nu avea voie să intre în templu. Prin urmare, pentru a merge la preoți și a-i anunța despre procesul de curățire legat de nazirei, Pavel trebuia să se fi curățit el însuși (Faptele 21:26).

2. Ce s-a întâmplat cu Pavel la sfârșitul celor șapte zile de curățire? Faptele 21:27-36

S-a produs o tulburare din cauza celor care au instigat mulțimea împotriva lui Pavel, acuzându-l că ar fi atacat cele mai sacre simboluri ale religiei iudaice și, mai ales, că ar fi profanat templul. Ei credeau că apostolul l-ar fi adus cu el în curtea interioară a templului, unde aveau acces doar evreii, pe unul dintre însoțitorii lui străini din Efes, pe nume Trofim (vers. 29). Dacă lucrul acesta se dovedea adevărat, atunci Pavel se făcea vinovat de o faptă extrem de gravă. Pe zidul despărțitor dintre curtea exterioară și cea interioară erau scrise avertismente în latină și în greacă pentru vizitatorii străini de a nu intra mai departe ca să nu-și atragă singuri moartea.

„După legea iudaică, era o crimă osândită cu moartea ca un necircumcis să intre în curțile dinăuntru ale clădirii sfinte. Pavel fusese văzut în cetate în tovărășia lui Trofim, un efesean, și s-a spus că l-ar fi adus în templu. Dar el nu făcuse lucrul acesta; și el însuși fiind iudeu, fapta sa de a intra în templu nu însemna o călcare a legii. Însă, deși învinuirea era cu totul neadevărată, ea a slujit totuși să stârneasă prejudecata mulțimii. Strigătul fiind luat și purtat prin curțile templului, mulțimile adunate acolo au fost cuprinse de o furie sălbatică.” - Ellen G. White, *Faptele apostolilor*, ed. 2014, p. 299

Când vestea tulburării a ajuns la cetățuia romană, căpitanul roman Claudius Lisias (Faptele 21:31,32; 23:26) a intervenit cu ostașii lui înainte ca mulțimea să-l omoare pe Pavel. Apoi a poruncit arestarea și punerea lui în lanțuri ca să poată stabili cauza agitației. Nereușind să înțeleagă nimic din strigătele isterice ale mulțimii, a poruncit ca apostolul să fie dus în cetățuie.

Tulburarea aceasta a fost provocată de niște zvonuri. De ce este important să verificăm zvonurile pe care le auzim înainte de a le crede și mai ales să nu le răspândim?

Marti, 11 septembrie – Înaintea mulțimii

Faptele 21:37-40 arată că, înainte să intre în cetățuie pentru a fi cercetat, Pavel i-a cerut căpitanului permisiunea de a se adresa mulțimii, care cerea vehement pedepsirea lui cu moartea.

Când i-a vorbit căpitanului în greacă, acesta a presupus că apostolul ar fi fost un iudeu din Egipt care, cu vreo trei ani înainte, con dusese o răscoală în Ierusalim împotriva ocupației romane și care reușise să scape în urma reprimării revoltei, când au fost arestați și omorâți mulți dintre susținătorii lui.

După ce i-a spus că era din Tars și nu din Egipt, lui Pavel i s-a dat voie să vorbească. În cuvântare, el nu a răspuns detaliat la învinuirile care îi erau aduse (vers. 28), ci a relatat experiența convertirii sale, subliniind că fusese atât de devotat iudaismului, încât ajunsese să-i prigonească pe urmașii lui Isus. Apoi, când a primit descoperiri de la Domnul, a început să asculte de ele de îndată. El le-a arătat astfel de ce ajunsese să se schimbe atât de mult și cum primise chemarea de a lucra cu neamurile. Nu a intrat în discuții teologice, ci le-a istorisit experiența personală și motivele activității sale.

3. Ce reacție a avut mulțimea în momentul în care Pavel a amintit că fusese trimis la neamuri? Faptele 22:22-29

Decizia de a-i permite lui Pavel să vorbească nu a funcționat. Când a amintit despre misiunea lui pentru neamuri, a părut a confirma acuzațiile ce i se aduceau (Faptele 21:28) și mulțimea a început iarăși să strige.

Căpitanul nu prinsese probabil tot ce spusese el în evreiește și a decis să-l cerceteze bătându-l cu biciul. În momentul în care a aflat însă că Pavel, deși era evreu de neam (Filipeni 3:5), avea cetățenie romană, a fost nevoit să facă un pas înapoi. Cetățenii romani nu puteau fi torturați.

Recitește cuvântarea lui Pavel (Faptele 22:1-21). Ce indicii există că Pavel nu a încercat să se apere, ci mai curând să propovăduiască Evanghelia? De ce le-a povestit experiența convertirii? Cum se explică influența pe care o exercită aceste experiențe?

Miercuri, 12 septembrie – Înaintea Sinedriului

Căpitanul roman a înțeles că Pavel nu constituia un pericol pentru imperiu, că tulburarea din templu era o dispută internă a iudeilor și a cerut Sinedriului să preia cazul (Faptele 22:30; 23:29).

4. Cum și-a început Pavel cuvântul de apărare înaintea Sinedriului? Faptele 23:1-5

Primele cuvinte pe care le-a rostit i-au adus o palmă peste gură, probabil din cauză că menționarea Numelui lui Dumnezeu de către un întemnițat suna a blasfemie. Reacția lui impulsivă ne ajută să ne formăm o idee despre ce temperament avea. Când l-a numit pe marele-preot „perete vărui” (vers. 3) a folosit probabil cuvintele din Matei 23:27 prin care Isus a condamnat ipocrizia fariseilor.

5. De ce stratagemă ingenioasă s-a folosit Pavel pentru a stopa cercetările? Faptele 23:6-10

Sinedriul era compus din saducheii și din fariseii, două grupări cu concepții opuse în mai multe domenii, printre care și în cel doctrinal. Saducheii, care includeau în canonul scripturistic doar primele cinci cărți ale lui Moise (Pentateuhul), nu credeau în învierea morților (Matei 22:23-32).

Declarația lui Pavel (Faptele 23:6) nu a fost totuși doar o strategie istească menită a abate atenția Sinedriului. Motivul judecării lui era într-adevăr credința în înviere pentru că la baza convertirii și activității sale ca apostol se afla întâlnirea pe drumul spre Damasc cu Domnul înviat (Faptele 24:20,21; 26:6-8). Nimic altceva nu putea explica schimbarea lui radicală. Dacă Isus nu înviase, atunci activitatea lui era inutilă, fapt de care era conștient și el (1 Corinteni 15:14-17).

Pavel a petrecut noaptea următoare în cetățuie și a primit de la Domnul însuși următoarea încurajare: „îndrăznește, Pavele, căci, după cum ai mărturisit despre Mine în Ierusalim, tot așa trebuie să mărturisești și în Roma” (Faptele 23:11). Cuvintele acestea trebuie să fi fost deosebit de prețioase pentru el în aceste împrejurări. Avea până la urmă să-și vadă împlinită vechea dorință de a propovădui Evanghelia în Roma (Faptele 19:21; Romani 1:13-15; 15:22-29).

Joi, 13 septembrie – Transferarea la Cezareea

Deranjați că nu reușiseră să scape de Pavel pe cale legală, câțiva bărbați au pus la cale un plan de a-l prinde în ambuscadă și de a-l omorî cu mâinile lor.

6. În ce consta planul lor și cum a fost dejucat? Ce sacrificii erau ei dispuși să facă pentru această cauză greșită? Faptele 23:12-17

Faptul că peste patruzeci de bărbați au uneltit și s-au jurat să-l omoare ne arată câtă ură stârnise apostolul la Ierusalim. Luca nu ne dezvăluie identitatea lor, însă este clar că erau niște extremiști dispuși la absolut orice pentru a proteja credința iudaică de presupușii ei trădători și dușmani. Fanatismul acesta religios, cuplat cu feroarea revoluționară și naționalistă, nu era un lucru ieșit din comun în primul secol în Iudeea și în împrejurimi.

În mod providențial însă, vestea despre complotul lor a ajuns la urechile băiatului surorii lui Pavel. Ne-ar fi plăcut să avem mai multe informații despre familia apostolului. Se pare că el și sora lui au crescut amândoi în Ierusalim (Faptele 22:3), că ea s-a căsătorit în Ierusalim și a avut cel puțin un copil. Faptul că pentru nepotul lui Pavel este folosit diminutivul „tinerel” (*neaniskos*, Faptele 23:18,22) și precizarea că el a fost luat de căpitan „de mână” (vers. 19) ne lasă să înțelegem că era un adolescent, capabil să vină singur la cetățuie și să-i povestească apostolului ce auzise.

7. Ce mesaj i-a trimis căpitanul Lisias dregătorului Felix cu privire la Pavel? Faptele 23:26-30

Scrisoarea descria corect situația. Și preciza că Pavel beneficiase de un tratament privilegiat datorită cetățeniei romane. Legea romană le asigura cetățenilor romani protecție deplină; de exemplu, ei aveau dreptul la judecată, ocazie în care se puteau înfățișa în fața curții ca să se apere (Faptele 25:16), și dreptul de a apela la cezar în caz că erau nedreptățiți (vers. 10,11).

În ciuda reputației lui de om aspru, Felix a fost corect cu Pavel. După o cercetare preliminară, a poruncit să fie ținut sub pază până la sosirea pârâșilor lui.

Gândește-te cum a lucrat providența lui Dumnezeu în viața lui Pavel. De câte ori ai remarcat intervenția lui Dumnezeu în viața ta în împrejurări grele?

Vineri, 14 septembrie – Un gând de încheiere

„Dacă cei care erau conducători în biserică ar fi renunțat la simțământul lor de amărăciune față de apostol și dacă l-ar fi primit ca pe unul chemat special de Dumnezeu să le ducă Evanghelia neamurilor, Domnul l-ar fi cruțat pentru ei. Dumnezeu nu rânduse ca lucrarea lui Pavel să se termine așa de curând, însă El nu a săvârșit nicio minune pentru a împiedica acest curs al împrejurărilor pe care le provocaseră conducătorii bisericii din Ierusalim.

Acest spirit duce și azi la același rezultat. Neglijarea aprecierii și folosirii bogățiilor harului divin a lipsit biserica de multe binecuvântări. De câte ori n-ar fi prelungit Domnul lucrarea unui slujitor credincios al Evangheliei dacă ea ar fi fost apreciată! Dar, dacă cei din biserică îngăduie ca vrăjmașul sufletelor să pervertească înțelegerea lucrurilor și ei să înfățișeze și să interpreteze greșit cuvintele și faptele slujitorului lui Hristos, dacă ei își îngăduie să-i stea în cale și să-l împiedice să se facă folositor, câteodată Domnul ia de la ei binecuvântarea pe care le-o dăduse.” - Ellen G. White, *Faptele apostolilor*, ed.2014, pp. 306-307

BIBLIA ȘI CARTEA ISTORIA MÂNTUIRII – STUDIU LA RÂND

Biblia: Iacov 1 - 1 Petru 2

1. Cum îl caracterizează Iacov pe „Tatăl luminilor”?
2. Despre ce anume scrie apostolul că „se războiesc cu sufletul”?
3. Ce se constată acolo unde există „pizmă și duh de ceartă”?
4. Ce anume face, în același timp, cel care îl vorbește de rău pe un frate?

Istoria mântuirii, capitolul 29

5. Cine era îngrijorat și tulburat cu privire la rămășițele sacre ale lui Isus?